

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การอธิบายคุณค่า)

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนอนันต์

นิทานพื้นบ้าน (การอธิบายคุณค่า)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอธิบายคุณค่าของนิทานที่อ่านได้
๒. อธิบายคุณค่าของนิทานพื้นบ้านที่อ่านได้
๓. เห็นคุณค่าของการอ่านนิทานพื้นบ้าน

คำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนรู้จักนิทาน
พื้นบ้านในประเทศ
กลุ่มอาเซียนหรือไม่

นิทานพื้นบ้าน
ของแต่ละประเทศนั้น
มีความสำคัญอย่างไร

การหาคุณค่าจากนิทานพื้นบ้าน
อาเขียนต้องทำอย่างไร

นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การ
อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ
วรรณกรรม

๑๐ นาที

ใบความรู้ที่ ๑๑	เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง ทักษะสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การอธิบายคุณค่า)
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย	รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม นอกจากจะต้องศึกษาพื้นฐานความรู้ต่างๆเกี่ยวกับวรรณคดีและวรรณกรรมแล้ว ผู้อ่านควรรู้จักพิจารณา วิเคราะห์คุณค่าและประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิต เป็นการพัฒนาความรู้ ความคิด ในระดับที่สูงขึ้น

หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี

๑. การวิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจบทประพันธ์ให้ตลอดทั้งเรื่อง และจินตนาการขึ้นในใจเพื่อจะได้เข้าใจสารที่กวีต้องการสื่อ หรือวิเคราะห์ว่านิทาน/วรรณกรรมนั้นมีเนื้อหาอะไรที่น่าสนใจ

๒. วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ วิเคราะห์ความไพเราะของบทประพันธ์ คือการพิจารณาว่าบทประพันธ์นั้นๆ มีความไพเราะอย่างไร

๓. การวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคมและสะท้อนวิถีไทย วรรณคดีและวรรณกรรมทั่วไป ผู้แต่งมักสอดแทรกความรู้ ความคิด และอารมณ์ สะท้อนวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมของคนในสังคมสมัยนั้นๆ ในวรรณคดี ผู้อ่านจะต้องมีวิจารณญาณในการอ่าน คือ เมื่ออ่านแล้วนำไปคิดพิจารณาความรู้ ความคิด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๔. การวิเคราะห์ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน วรรณคดีหรือวรรณกรรมทั่วไป เมื่อผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ได้ว่าเรื่องที่มีคุณค่าด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์และด้านสังคมอย่างไรแล้ว ผู้อ่านย่อมสามารถพิจารณาข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดี หรือวรรณกรรมเรื่องนั้นๆ ที่สอดแทรกอยู่และเห็นแนวทางในการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ใบความรู้

เรื่อง การอธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและวรรณกรรม

นักเรียนร่วมกันศึกษา
ใบความรู้เรื่อง การอธิบายคุณค่า
ของวรรณคดีและวรรณกรรม
แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิด

การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม

ผู้อ่านควรรู้จักพิจารณา วิเคราะห์คุณค่าและ
ประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตร เป็นการพัฒนา
ความรู้ ความคิดในระดับที่สูงขึ้น

การวิเคราะห์คุณค่า วรรณคดี วรรณกรรม

๑. การวิเคราะห์คุณค่า
ด้านเนื้อหา
๒. วิเคราะห์คุณค่า
ด้านวรรณศิลป์
๓. การวิเคราะห์คุณค่า
ด้านสังคม
๔. การวิเคราะห์ข้อคิด

กิจกรรม

อธิบายคุณค่า แนวคิด

“นิทานพื้นบ้าน”

นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษานิทานพื้นบ้าน
ของกลุ่มประเทศอาเซียน
กลุ่มละ ๑ เรื่อง

แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อหาแนวคิดจากเรื่อง
และวางแผนแสดงบทบาทสมมติ
จากนิทานพื้นบ้านเรื่องนั้น

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษานิทาน
พื้นบ้านของกลุ่มประเทศอาเซียน
กลุ่มละ ๑ เรื่อง แล้วร่วมกันอภิปราย
เพื่อหาแนวคิดจากเรื่อง และ
วางแผนแสดงบทบาทสมมติจาก
นิทานพื้นบ้านเรื่องนั้น
๒. กำหนดเวลา **๑๐ นาที**

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ชี้แจงกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจ
๒. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นิทานพื้นบ้านอาเซียน
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทักษะสัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การอธิบายคุณค่า)
 รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นิทานอาเซียน ประเทศมาเลเซีย
เรื่อง ลูกกระจงบ่อยกับจระเข้

นานมาแล้ว มีจระเข้ร้ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้าจระเข้ร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจงบ่อยตัวหนึ่งมานานแล้วแต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูกกระจงบ่อยฉลาดเฉลียวอย่าบอกใคร

นหนูวิ่ง

ผ่านมา

วันหนึ่ง ลูกกระจงบ่อยอยากข้ามแม่น้ำไปหากินหญ้าและผลไม้ฝั่งแม่น้ำ แต่ไม่รู้ว่าจะผ่านเจ้าจระเข้ร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจงบ่อยพยายามครุ่นคิดอย่างหนักจนคิดแผนดี ๆ ขึ้นได้

า แล้ว

ประหล

เจ้าลูกกระจงบ่อยจึงเดินไปที่แม่น้ำแล้วตะโกนเรียกจระเข้ร้ายเสียงดังลั่น เจ้าจระเข้ก็รีบโผล่พรวดขึ้นมาทันที "เจ้าลูกกระจงบ่อย เจ้าเรียกข้าเงินหรือ ไม่กลัวข้าลากเจ้าไปกินรีไหม" ลูกกระจงบ่อยแสร้งทำเป็นกลัวตัวสั่น และบอกด้วยเสียงอันสั้นเครือว่า ได้รับคำสั่งจากพระราชอา ให้มานับจำนวนจระเข้ในแม่น้ำใหญ่ เพื่อเชิญไปงานเลี้ยงค่านี้

าอยู่ ขน

กลับไป

"บอกให้เพื่อน ๆ ของเจ้าลอยตัวขึ้นมาเรียงกันเป็นแถวยาวไปจนถึงฝั่งโน้นสิ ข้าจะได้นับจำนวนง่าย ๆ แล้วท่านก็อย่าคิดกินข้าละ ไม่งั้นพวกท่านอดไปงานเลี้ยงนะ" เจ้าจระเข้ร้ายหลงเชื่ออุบายของลูกกระจงบ่อย จึงรีบดำน้ำลงไปบอกพวกห้อง ชั่วพริบตาฝูงจระเข้ก็ขึ้นมาเรียงตัวเป็นแถวทอดยาวไปถึงอีกฝั่งหนึ่ง

ังเป็นที่

นั้น

เจ้าลูกกระจงบ่อยกระโดดไปบนหัวของจระเข้ร้ายและเพื่อน ๆ จระเข้ของมันทีละตัว ๆ พร้อมกับตะโกนนับจำนวนเสียงดัง จนกระทั่งข้ามขึ้นอีกฝั่งได้สำเร็จ เมื่อทุกอย่างสำเร็จตามแผน เจ้าลูกกระจงบ่อยก็หันมาหัวเราะเย้ยเย้าจระเข้ร้าย "ขอบใจนะ ลุงจระเข้ ที่ช่วยเป็นธุระทำสะพานให้ข้าข้ามแม่น้ำได้สบาย ๆ ถ้ามยังไม่ต้องถูกกินอีกด้วย"

บเงิน

กลิ้ง

เรขฐี

าหนี

ิ จะเข้ร้ายรู้ตัวว่าถูกหลอกก็หน้าเสีย เพื่อน ๆ จระเข้ต่างรุมต่อว่ามัน ด้วยความโกรธแค้น และพากัน วดำหนินที่เจ้าจระเข้ร้ายทำให้พวกมันต้องเสียหน้า จากวันนั้นจะเข้ร้ายก็ถูกเพื่อน ๆ เหยยเมยกับมันไปพักใหญ่ทีเดียว

ใบความรู้

เรื่อง นิทานพื้นบ้านอาเซียน

ใให้นักเรียนศึกษา นิทานพื้นบ้านของกลุ่มประเทศอาเซียน แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อหาแนวคิด จากเรื่อง และวางแผนแสดงบทบาทสมมติจากนิทานพื้นบ้านเรื่องนั้น

กำหนดเวลา ๑๐ นาที

สรุปบทเรียน
เขียนองค์ความรู้

การอ่านนิทานพื้นบ้านมีคุณค่าอย่างไร

ทำให้เข้าใจวิถีชีวิตของคนในชุมชน
อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นักเรียนมีแนวทางในการนำคุณค่าจากนิทาน
ที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครใน
เรื่องนำแบบอย่างที่ดีเป็นแนวทางไปปฏิบัติ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใ้บความรู้เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
๒. ใ้บความรู้เรื่อง นิทาน เรื่อง พญากง พญาพาน
๓. ใ้บงานเรื่อง แผนภาพโครงเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖